

Bekendtgørelse om zoologiske haver m.v.¹

I medfør af § 25, stk. 2, § 28, stk. 3 og 4, § 53, § 56, stk. 1 og § 58, stk. 3, stk. 4, nr. 6, og stk. 8, i dyrevelfærdsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 33 af 14. januar 2025, § 30, § 31, § 33, § 34, stk. 1 og 3, i lov om hold af dyr, jf. lovbekendtgørelse nr. 62 af 19. januar 2024 fastsættes efter bemyndigelse i henhold til § 7, nr. 1 og 6, og § 16, nr. 1 og 2, i bekendtgørelse nr. 1721 af 30. november 2020 om Fødevarestyrelsens opgaver og beføjelser:

Anvendelsesområde og definitioner

§ 1. Denne bekendtgørelse finder anvendelse på zoologiske haver.

Stk. 2. Denne bekendtgørelse finder ikke anvendelse på følgende:

- 1) Hold og fremvisning af dyr i cirkus, forlystelsesparker og lignende virksomheder, der som led i deres virksomhed fremviser levende dyr, der optræder for et publikum.
- 2) Dyrehandler.

§ 2. Definitionerne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/429 af 9. marts 2016 om overførbare dyresygdomme og om ændring og ophævelse af visse retsakter på området for dyresundhed ("dyresundhedsloven") finder anvendelse i denne bekendtgørelse.

Stk. 2. Desuden forstås i denne bekendtgørelse ved:

- 1) Zoologisk have: Et permanent anlæg, hvor levende dyr af vilde arter holdes med henblik på udstilling for publikum i mindst syv dage om året.
- 2) Vilde arter: Dyr af arter oplistet i Bilag A i Rådets forordning (EU) 1997/338 af 9. december 1996 om beskyttelse af vilde dyr og planter ved kontrol af handlen hermed, Bilag I-III i Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv 147 af 30. november 2009 om beskyttelse af vilde fugle, og Bilag II i Rådets Direktiv 43 af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter.
- 3) Dyreanlæg: Enhver form for afgrænset område, herunder bure, indhegninger, terrarier og akvarier, der er indrettet til dyrehold.
- 4) Gødning: Alle ekskrementer og urin fra dyr med eller uden strøelse.

Kapitel 1

¹ Denne bekendtgørelse indeholder bestemmelser, der gennemfører Rådets direktiv 1999/22/EF af 29. marts 1999 om hold af vilde dyr i zoologiske haver. Bekendtgørelsen supplerer Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/429 af 9. marts 2016 om overførbare dyresygdomme og om ændring og ophævelse af visse retsakter på området for dyresundhed ("dyresundhedsloven"), samt Kommissionens delegerede forordning (EU) 2020/686 af 17. december 2019 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/429 for så vidt angår godkendelse af avlsmaterialelevirksomheder og krav til sporbarhed og dyresundhed i forbindelse med flytning inden for Unionen af avlsmateriale af visse opdrættede landdyr.

Krav til godkendelse

§ 3. Den zoologiske have skal deltage i en eller flere af følgende aktiviteter:

- 1) Forskning, som bidrager til arternes bevarelse.
- 2) Uddannelse i færdigheder, som er relevante for bevarelse.
- 3) Udveksling af oplysninger vedrørende arternes bevarelse.
- 4) Avl i fangenskab.
- 5) Genoprettelse af bestande eller genudsætning af arter i naturen.

§ 4. Den zoologiske have skal formidle kendskabet til havens dyrearter, deres naturlige levesteder og deres bevarelse samt om bevaringen af den biologiske mangfoldighed.

§ 5. Den zoologiske have skal sikre, at dyrene holdes således at den enkelte arts biologiske og bevaringsmæssige behov opfyldes. Den zoologiske have skal blandt andet sørge for velindrettede og artsspecifikke indhegninger.

§ 6. Den zoologiske have skal forhindre udefrakommende skadedyrs indtrængen samt at dyrene slipper ud for at sikre mod økologiske trusler mod naturligt hjemmehørende arter.

§ 7. Foran dyreanlæg med dyr, der nærliggende vil kunne volde skade, skal der opsættes publikumsbarrierer i en sådan afstand, at publikum er hindret i at komme i berøring med dyrene.

Stk. 2. Dyreanlæg, hvortil publikum ikke har adgang, skal være sikret mod publikums indtrængen.

Stk. 3. I dyreanlæg, hvortil publikum har adgang, skal der, af hensyn til publikums sikkerhed, træffes tilstrækkelige sikkerhedsforanstaltninger, hvor dyrene vil kunne volde skade.

§ 8. Den zoologiske have skal sikre en høj standard for opretholdelse af dyrehold og skal blandt andet have et omfattende program for forebyggende og helbredende dyrlægepleje og ernæring.

Stk. 2. Den zoologiske have skal have tilknyttet en dyrlæge, der skal tilse dyrene med en hyppighed, der står i rimeligt forhold til den zoologiske haves indretning, dyrearter og pasning.

§ 9. Den zoologiske have skal føre og vedligeholde fortegnelser, der mindst indeholder følgende oplysninger:

- 1) Arter, kategorier og mængde (antal, volumen eller vægt) af dyr på deres virksomhed.
- 2) Flytninger af dyr og animalske produkter heraf til og fra virksomheden med angivelse af følgende:

a) Dyrene eller produkternes oprindelses- og bestemmelsessted.

b) Datoen for flytningerne.

3) Dødeligheden i de enkelte epidemiologiske enheder og andre sygdomsproblemer i den zoologiske have, der er relevante for vurdering af dyresundhedsstatus, for sporbarhed og for en epidemiologisk undersøgelse i tilfælde af forekomst af en listeopført sygdom.

4) Overvågning, behandlinger, undersøgelsesresultater og andre relevante oplysninger vedrørende:

a) Arterne og kategorierne af dyr på virksomheden.

b) Typen og størrelsen af dyreanlæg i den zoologiske have.

5) Resultaterne af eventuelle dyresundhedsbesøg som påkrævet i henhold til artikel 25, stk. 1 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/429 af 9. marts 2016 om overførbare dyresygdomme og om ændring og ophævelse af visse retsakter på området for dyresundhed.

Stk. 2. Fortegnelser, der skal føres jf. stk. 1, skal føres og vedligeholdes i papir eller elektronisk form. Zoologiske haver skal opbevare disse fortegnelser i minimum 3 år.

Stk. 3. Den zoologiske have skal opbevare dyresundhedscertifikater, der under flytning har ledsaget dyr, der er ankommet til den zoologiske have. Dokumenterne skal opbevares i minimum 3 år.

§ 10. Den zoologiske have skal opfylde følgende krav, alt efter hvad der er relevant, vedrørende:

1) Krav til karantæne, isolation og andre biosikringsforanstaltninger under hensyntagen til kravene i artikel 10, stk. 1, litra b), og eventuelle regler vedtaget i henhold til artikel 10, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2016/429 af 9. marts 2016 om overførbare dyresygdomme og om ændring og ophævelse af visse retsakter på området for dyresundhed.

2) Krav til overvågning som omhandlet i artikel 24 og, hvis det er relevant for den pågældende type virksomhed og den involverede risiko, i artikel 25 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2016/429 af 9. marts 2016 om overførbare dyresygdomme og om ændring og ophævelse af visse retsakter på området for dyresundhed.

Stk. 2 Den zoologiske have skal have faciliteter og udstyr, der

1) i tilstrækkelig grad begrænser risikoen for introduktion og spredning af sygdomme til et acceptabelt niveau under hensyntagen til den pågældende virksomhedstype,

2) har en tilstrækkelig kapacitet i forhold til antallet af opdrættede dyr eller mængden af avlsmateriale.

Stk. 3 Den zoologiske have må ikke udgøre en uacceptabel risiko for spredning af sygdomme under hensyntagen til de risikobegrænsende foranstaltninger, der anvendes.

Stk. 4. Den zoologiske have skal sikre, at den daglige pasning af dyrene varetages af faguddannet personale eller personale, som på anden måde har opnået tilsvarende faglig viden.

Stk. 5. Den zoologiske have skal have et system, der sætter den pågældende operatør i stand til over for Fødevarestyrelsen at godtgøre, at betingelserne i stk. 1-4 er opfyldt.

Kapitel 2

Godkendelse hos Fødevarestyrelsen

§ 11. Zoologiske haver skal godkendes af Fødevarestyrelsen efter ansøgning og besigtigelse.

Stk. 2. Godkendelse kan meddeles, hvis den zoologiske have opfylder de i §§ 3-9 nævnte krav.

Stk. 3. Zoologiske haver skal opnå godkendelse eller betinget godkendelse inden de åbnes for publikum.

§ 12. Ansøgning om godkendelse sendes til Fødevarestyrelsen.

Stk. 2. Ansøgningen skal være skriftlig og indeholde følgende oplysninger:

- 1) Antal, art og kategori af dyr, der vil blive anbragt i de enkelte dyreanlæg.
- 2) Placeringen og konstruktionen af de dyreanlæg, der er eller bliver opført til brug for dyrene.
- 3) Oversigtsplan over den zoologiske have, der angiver placeringen af den zoologiske haves enkelte dele.
- 4) Målfaste detaljerede tegninger af de enkelte dyreanlæg.
- 5) Dokumentation for overholdelse af §§ 4-10.

§ 13. Det påhviler den zoologiske have til enhver tid, på forlangende, at kunne fremvise godkendelse af alle anlæg i den zoologiske have.

Kapitel 3

Væsentlige ændringer, fratagelse af godkendelse eller ophør af drift

§ 14. Den zoologiske have skal indhente tillægsgodkendelse ved

- 1) væsentlige ændringer af eksisterende dyreanlæg,
- 2) nybyggeri af dyreanlæg i den zoologiske have, eller
- 3) flytning af dyr til dyreanlæg, der er godkendt til andre dyrearter, hvis fysiologiske og adfærdsmæssige behov adskiller sig væsentligt.

Stk. 2. Ibrugtagning må ikke finde sted uden Fødevarestyrelsens godkendelse.

Stk. 3. Godkendelse tildeles af Fødevarestyrelsen på baggrund af ansøgning, jf. § 11.

§15. Fødevarestyrelsen kan tilbagekalde en godkendelse, hvis kravene til godkendelse i §§ 4-10 ikke længere er opfyldt.

Stk. 2. Fødevarestyrelsen kan tilbagekalde en godkendelse, hvis der sker grov eller gentagne overtrædelser af krav til godkendelse af den zoologiske have.

Stk. 3. Hvis en godkendelse tilbagekaldes, skal den zoologiske have eller dele heraf

1) lukkes for publikum, eller

2) opfylde de krav, som er fastsat af Fødevarestyrelsen for at sikre, at betingelserne for godkendelse opfyldes.

§ 16. Lukkes en zoologisk have eller dele heraf, skal den zoologiske have sikre, at de berørte dyr holdes i overensstemmelse med kravene i §§ 6-8 eller fjernes.

Kapitel 4

Undslupne dyr

§ 17. Den zoologiske have skal have udfærdiget overordnede procedurer for indfangning af undslupne dyr.

§ 18. Den zoologiske have skal hurtigst muligt orientere Fødevarestyrelsen om undslupne dyr.

Stk. 2. Den zoologiske have skal straks anmelde til Fødevarestyrelsen, hvis farlige dyr er undsluppet deres anlæg.

Aflivning

§ 19. Den, der vil aflive et dyr, skal sikre sig, at dyret aflives så hurtigt og så smertefrit som muligt. Aflivning af hvirveldyr, undtagen fisk, ved drukning må ikke finde sted, jf. § 25, stk. 1, i dyrevelfærdsloven.

Stk. 2. Aflivning af dyr må kun foretages af dyrlæger, slagtere, personer med jagttegn eller andre personer, der har modtaget uddannelse i slagtning eller aflivning.

Stk. 3. Bestemmelsen i stk. 2 kan fraviges i fornødent omfang, når det drejer sig om dyr, der på grund af sygdom eller tilskadekomst straks skal aflives.

Stk. 4. Børn under 15 år må ikke udføre bedøvelse eller aflivning af dyr.

Bortskaffelse af gødning

§ 20. Den zoologiske have skal behandle gødning på en af følgende måder:

1) Gødning komposteres i mindst 1 år før det anvendes, medmindre gødningen hygiejniseres ved minimum 70 °C i mindst 1 time i et komposteringsanlæg.

2) Gødning forbrændes på et godkendt forbrændingsanlæg.

3) Gødning sendes til forarbejdning i et godkendt biogas- eller komposteringsanlæg, hvor gødningen skal hygiejniseres ved minimum 70 °C i mindst en time.

Stk. 2. Anvender den zoologiske have komposten, jf. stk. 1, nr. 1, på den zoologiske haves område, må det ikke udbringes på opholdsarealer for publikum, som f.eks. arealer, der bruges til picnic.

Stk. 3. Den zoologiske have skal sikre, at der ikke er husdyrhold på ejendomme uden for den zoologiske have, der modtager gødning til kompostering, jf. stk. 1. nr. 1.

Stk. 4. Den zoologiske have skal sikre, at komposten, jf. stk. 1, nr. 1, nedpløjes, når den anvendes uden for den zoologiske haves område. Endvidere skal den zoologiske have sikre, at der ikke holdes dyr på arealet for nedpløjningen før en måned efter.

Stk. 5. Den zoologiske have skal sikre, at gødning transporteres fra den zoologiske have i lukkede containere, der rengøres og desinficeres efter brug.

Stk. 6. Den zoologiske have skal bortskaffe gødning fra dyr i karantæne i karantæneperioden i henhold til stk. 1, nr. 2 eller 3.

Kapitel 5

Straf og ikrafttrædelse

§ 21 Med bøde eller fængsel i indtil 4 måneder straffes den, der overtræder §§ 3-10, § 11, stk. 3, § 13, § 14, stk. 1 og 2, § 15, stk. 3, §§ 16-18, § 19, stk. 1 og 2, og § 20, eller undlader at hindre overtrædelse af § 19, stk. 4.

Stk. 2. Straffen kan stige til fængsel i indtil to år, hvis den ved handlingen eller undladelsen skete overtrædelse er begået med forsæt eller grov uagtsomhed, og der ved overtrædelsen er

- 1) forvoldt skade på mennesker eller dyrs sundhed eller fremkaldt fare herfor, eller
- 2) opnået eller tilsigtet opnået en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre, herunder ved besparelse.

Stk. 3. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens kapitel 5.

§ 22. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. juli 2025.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 1397 af 2. december 2015 om zoologiske haver m.v. ophæves.

Fødevarestyrelsen,

P.D.V.

Nikolaj Veje